מוסדות המיישי״ר

סדר ברכת המזון

ברכת ההודאה לה׳ יתברך לאחר סעודת פת

מוסדות הרב בניהו שמואלי המיישי״ר בת ים – בנשיאות המקובל הצדיק רבי בניהו שמואלי שליט״א

נלמדת מן הפסוק: ״וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת ה׳ אֱלֹהֶיךָ עַל הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן לָךְ״ (וביאורי ההלכות על פי השולחן ערוך והבן איש חי).

מתי וכיצד אומרים

- בסיום כל סעודה שנאכל בה לחם מברכים ברכת המזון בהודאה לה׳ יתברך.
- קודם הברכה יש ליטול מים אחרונים על האצבעות ולנגבן היטב.
- שלושה שאכלו יחד מקדימים לערוך זימון קודם ברכת המזון.
- ראוי להשתדל מאוד לרדוף אחר מצוות הזימון, וגדולה עוד יותר המצווה לחזר אחר עשרה כדי לזמן בשם.

יטול מים אחרונים על אצבעותיו וינגבם, ויאמר:

לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר: אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ, יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה:

לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ, בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ: יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם:

יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישֹׁר, וּלְאֻמִּים בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה: יוֹדוּךָ

עַמִּים אֱלֹהִים, יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ, יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ:

יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים, וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ:

א. צריך להשתדל מאד לרדוף אחר זימון, כי הוא דבר גדול, שעל ידי זה יש כח לסלק את הסטרא אחרא ולדחותה. ומצוה גדולה יותר לחזר אחר עשרה כדי לזמן בשם (בא״ח קרח א).

ב. שלשה שישבו לאכול, ואחד מהם אכל מיני מזונות או פירות בשיעור ברכה אחרונה, והשנים אכלו פת, יכולים לזמן עליו, אבל טוב לנסות לשכנעו שיאכל פת (שם ה).

ג. למצוה מן המובחר צריך שיהיו כל המצטרפים לזימון גדולים ממש, שעשו בר מצוה, אבל אם חסר אחד להשלים שלשה או עשרה - יכולים להשלים ע״י קטן שהגיע לעונת הפעוטות שהוא כבן תשע (שם יא). אך לא בשבע ברכות שמברכים לחתן.

ד. אם סיימו חלק מן המסובים את אכילתם, וחלק מן המסובים רוצים להמשיך באכילה, יזמנו, ומיד אחר שאמר המזמן ״ברוך שאכלנו משלו ובטובו חיינו״, רשאים להמשיך באכילתם. והאשכנזים נוהגים להמתין עד שיסיים המזמן ״הזן את הכל״, ואח״כ ממשיכים באכילתם (שו״ע ר ב).

ה. מי שלא אכל ושומע זימון, עונה ״בָּרוּךְ וּמְבֹרָךְ שְׁמוֹ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד״, ואם מזמנים בעשרה אומר ״בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ וּמְבֹרָךְ שְׁמוֹ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד״ (שו״ע קצח א).

אֲבָרְכָה אֶת־יְיָ יאהדונהי בְּכָל־עֵת, תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי: סוֹף דָּבָר הַכֹּל נִשְׁמָע, אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא וְאֶת־מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר, כִּי־זֶה כָּל־הָאָדָם: תְּהִלַּת יְיָ יאהדונהי יְדַבֶּר פִּי, וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ: וַיְדַבֵּר אֵלַי, זֶה הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְיָ יאהדונהי:

אם הם ג׳ אומר המזמן:

הַב לָן וְנִבְרִיךְ לְמַלְכָּא עִלָּאָה קַדִּישָׁא, עוֹנִים: שָׁמַיִם: אומר המזמן: בִּרְשׁוּת מַלְכָּא עִלָּאָה קַדִּישָׁא (בשבת יוסיף: וּבִרְשׁוּת שַׁבָּת מַלְכְּתָא), (ביום־טוב: וּבִרְשׁוּת יוֹמָא טָבָא אֶשְׁפִּיזָא קַדִּישָׁא) וּבִרְשׁוּת מוֹרַי וְרַבּוֹתַי, וּבִרְשׁוּתְכֶם, נְבָרֵךְ (אם יש עשרה אומר: אֱלֹהֵינוּ) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ:

והמסובים עונים:

בָּרוּךְ (אם יש עשרה אומר: אֱלֹהֵינוּ) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:

והמזמן חוזר:

בָּרוּךְ (אם יש עשרה אומר: אֱלֹהֵינוּ) שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:

בסעודת חתן אומר המזמן:

נְבָרֵךְ (אם יש עשרה אומר: אֱלֹהֵינוּ) שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ, שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ: ועונים המסובים: **בָּרוּךְ** (אם יש עשרה אומרים: אֱלֹהֵינוּ) שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ, שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ: והמזמן חוזר: **בָּרוּךְ** (אם יש

עשרה אומרים: אֱלֹהֵינוּ) שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ, שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יאהדונהי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל הַזָּן אוֹתָנוּ וְאֶת־הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּטוּבוֹ, בְּחֵן, בְּחֶסֶד, בְּרֶוַח וּבְרַחֲמִים רַבִּים. נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר, כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל תָּמִיד לֹא חָסַר לָנוּ, וְאַל יֶחְסַר לָנוּ מָזוֹן תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד, כִּי הוּא אֵל זָן וּמְפַרְנֵס לַכֹּל, וְשֶׁלְחָנוֹ עָרוּךְ לַכֹּל, וְהֵתְקִין מִחְיָה וּמָזוֹן לְכָל־בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא, בְּרַחֲמָיו וּבְרֹב חֲסָדָיו, כָּאָמוּר פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ (בפסוק זה יש פורשים כפיהם כלפי מעלה) וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יאהדונהי, הַזָּן אֶת־הַכֹּל:

נוֹדֶה לְךָ יְיָ יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה, בְּרִית וְתוֹרָה, חַיִּים וּמָזוֹן, עַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם, וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עֲבָדִים, וְעַל בְּרִיתְךָ שֶׁחָתַמְתָּ בִּבְשָׂרֵנוּ, וְעַל תּוֹרָתְךָ שֶׁלִּמַּדְתָּנוּ, וְעַל חֻקֶּיךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ, וְעַל חַיִּים (שֶׁחוֹנַנְתָּנוּ,) וּמָזוֹן שֶׁאַתָּה זָן וּמְפַרְנֵס אוֹתָנוּ:

בחנוכה ובפורים אומרים ״על הנסים״:

ואם לא אמר ונזכר לפני שאמר תיבת ״ה״ של ברכת על הארץ חוזר לאומרו. ואם נזכר אחר שאמר תיבת ״ה״, יאמר אותו בהרחמן, ויאמר: ״הרחמן הוא יעשה לָנוּ נִסִּים ונפלאות כמו שעשה לאבותינו, בימים ההם בזמן הזה, בימי...״ וכו׳.

עַל הַנִּסִּים, וְעַל הַפֻּרְקָן, וְעַל הַגְּבוּרוֹת, וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת, וְעַל הַנִּפְלָאוֹת, וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה.

לחנוכה:

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו, כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, לְשַׁכְּחָם תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ. וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם, רַבְתָּ אֶת־רִיבָם, דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם, נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם, מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים, וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים, וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים, וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים, וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ. לְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ, וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפُרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה. וְאַחַר כָּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ, וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ, וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ, וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ, וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ בְּהַלֵּל וּבְהוֹדָאָה. וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה:

לפורים:

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה, כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע, בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים, מִנַּעַר וְעַד זָקֵן, טַף וְנָשִׁים, בְּיוֹם אֶחָד, בִּשְׁלִשָּׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר, וּשְׁלָלָם לָבוֹז. וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, הֵפַרְתָּ אֶת־עֲצָתוֹ, וְקִלְקַלְתָּ אֶת־מַחֲשַׁבְתּוֹ, וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ, וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל הָעֵץ, וְעָשִׂיתָ עִמָּהֶם נִסִּים וְנִפְלָאוֹת, וְנוֹדֶה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה.

עַל הַכֹּל יְיָ יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אֶת־ שִׁמְךָ, כָּאָמוּר וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ, וּבֵרַכְתָּ (כשיאמר מילת ״את״ ימזוג את הכוס) אֶת־יְיָ יאהדונהי

אֱלֹהֶיךָ, עַל־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יאהדונהי, עַל הָאָרֶץ וְעַל הַמָּזוֹן:

רַחֵם יְיָ יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וְעַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ, וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ, וְעַל הַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ, וְעַל הֵיכָלֶךָ, וְעַל מְעוֹנֶךָ, וְעַל דְּבִירֶךָ, וְעַל הַבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ, שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו. אָבִינוּ! רְעֵנוּ, זוּנֵנוּ, פַּרְנְסֵנוּ, כַּלְכְּלֵנוּ, הַרְוִיחֵנוּ, הַרְוַח לָנוּ מְהֵרָה מִכָּל־ צָרוֹתֵינוּ, וְנָא, אַל־תַּצְרִיכֵנוּ יְיָ יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ, לִידֵי מַתְּנוֹת בָּשָׂר וָדָם, וְלֹא לִידֵי הַלְוָאָתָם, אֶלָּא לְיָדְךָ הַמְּלֵאָה וְהָרְחָבָה, הָעֲשִׁירָה וְהַפְּתוּחָה. יְהִי רָצוֹן שֶׁלֹּא נֵבוֹשׁ בָּעוֹלָם הַזֶּה, וְלֹא נִכָּלֵם לָעוֹלָם הַבָּא, וּמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ תַּחֲזִירֶנָּה לִמְקוֹמָהּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

בשבת אומרים:

רְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ יְיָ יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ, וּבְמִצְוַת יוֹם הַשְּׁבִיעִי הַשַּׁבָּת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, כִּי יוֹם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ הוּא מִלְּפָנֶיךָ. נִשְׁבֹּת בּוֹ וְנָנוּחַ בּוֹ וְנִתְעַנֵּג בּוֹ כְּמִצְוַת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ, וְאַל תְּהִי צָרָה וְיָגוֹן בְּיוֹם מְנוּחָתֵנוּ. וְהַרְאֵנוּ בְּנֶחָמַת צִיּוֹן בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הַנֶּחָמוֹת. וַהֲגַם שֶׁאָכַלְנוּ וְשָׂתִינוּ, חָרְבַן בֵּיתְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ לֹא שָׁכַחְנוּ. אַל תִּשְׁכָּחֵנוּ לָנֶצַח, וְאַל תִּזְנָחֵנוּ לָעַד, כִּי אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ אָתָּה:

א. השוכח לומר רצה והחליצנו בסעודת ליל שבת ובסעודת יום שבת בבוקר, אם נזכר אחר שאמר: ״ברוך אתה ה׳״, קודם שאמר ״בונה ירושלים״, יאמר ״למדני חוקיך״ ויחזור לומר ״רצה והחליצנו, ואם אמר ״בונה ירושלים״ ואח״כ נזכר שלא אמר ״רצה והחליצנו״, יאמר שם ברכת ״שנתן שבתות״ כדלקמן.

ב. אם אחרי שהתחיל ברכת ״הטוב והמטיב״ נזכר שלא אמר ״רצה והחליצנו״, חוזר לראש. ואם התחיל בברכה הרביעית ואמר ״ברוך אתה ה׳ אלהינו מלך העולם״ ונזכר מיד שלא אמר ״רצה והחליצנו״, ימשיך: ״אשר נתן שבתות״ וכו׳, ורק אם התחיל ממש בנוסח

הברכה אפילו בתיבה אחת, חוזר לראש. וכן אשה ששכחה ״רצה והחליצנו״, דינה ככל האמור לעיל, שהרי גם הנשים חייבות בסעודות שבת.

ג. אם שכח ״רצה והחליצנו״ בסעודה שלישית של שבת, אם נזכר לאחר שסיים ״בונה ירושלים״, אומר שם ברכת ״אשר נתן שבתות״ וכו׳, בשם ומלכות, וממשיך ברכת הטוב והמטיב, ואם לא נזכר עד שהתחיל בברכה רביעית אינו חוזר. וכן אשה ששכחה ״רצה והחליצנו״ בסעודה שלישית אינה חוזרת. ואם סיים סעודתו לאחר שחשכה, אף שנזכר לפני ברכת ״הטוב והמטיב״ אינו אומר ברכת ״אשר נתן״ וכו׳, ולכתחילה אומר ״רצה והחליצנו״ לאחר חשכה.

בראש־חודש וביום־טוב ובחול־המועד אומרים ״יעלה ויבוא״:

ואם לא אמרו אינו חוזר, חוץ מליל א׳ של פסח וליל א׳ של סוכות שאם שכח חוזר לראש ברכת המזון.

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ! יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ, זִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ, וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ, וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית־ יִשְׂרָאֵל – לְפָנֶיךָ, לִפְלֵיטָה, לְטוֹבָה, לְחֵן, לְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים, לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם, בְּיוֹם

בראש־חודש: רֹאשׁ [הַ]חֹדֶשׁ הַזֶּה,

בפסח:

חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם (ביו״ט: טוֹב) **מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,**

בסוכות:

חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם (ביו״ט: טוֹב) **מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,**

בשמיני־עצרת: שְׁמִינִי חַג עֲצֶרֶת הַזֶּה, בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

בראש־השנה: הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה, בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

בשבועות:

חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַזֶּה, בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה,

לְרַחֵם בּוֹ עָלֵינוּ וּלְהוֹשִׁיעֵנוּ. זָכְרֵנוּ יְיָ יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה, וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה, וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים, בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים. חוּס וְחָנֵּנוּ וַחֲמֹל וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְתִבְנֶה יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יאהדונהי, בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם. (ואומר בלחש: אָמֵן):

אם בשבת שכח לומר ״רצה והחליצנו״ ונזכר לפני שהתחיל ברכת ״הטוב והמטיב״ יאמר:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יאהדונהי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁנָּתַן שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה, לְאוֹת וְלִבְרִית. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יאהדונהי, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

אם שכח לומר ״יעלה ויבוא״ בראש חודש ונזכר לאחר שחתם ״בונה ירושלים״, יאמר:

בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְזִכָּרוֹן.

אם שכח לומר ״רצה והחליצנו״ וגם ״יעלה ויבוא״ בר״ח ושבת, ונזכר לאחר שחתם ״בונה ירושלים״, יאמר:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יאהדונהי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁנָּתַן שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה, לְאוֹת וְלִבְרִית, וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְזִכָּרוֹן. בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יאהדונהי, מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יאהדונהי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, [לָעַד], הָאֵל, אָבִינוּ, מַלְכֵּנוּ, אַדִּירֵנוּ, בּוֹרְאֵנוּ, גּוֹאֲלֵנוּ, קְדוֹשֵׁנוּ, קְדוֹשׁ יַעֲקֹב, רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל, הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב לַכֹּל, שֶׁבְּכָל־יוֹם וָיוֹם הוּא הֵטִיב לָנוּ, הוּא מֵטִיב לָנוּ, הוּא יֵיטִיב לָנוּ, הוּא גְמָלָנוּ, הוּא גּוֹמְלֵנוּ, הוּא יִגְמְלֵנוּ לָעַד חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים וְרֶוַח וְהַצָּלָה וְכָל־ טוּב: יענו: אָמֵן.

הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁתַּבַּח עַל כִּסֵּא כְבוֹדוֹ. הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁתַּבַּח בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁתַּבַּח בָּנוּ לְדֹר דּוֹרִים. הָרַחֲמָן הוּא קֶרֶן לְעַמּוֹ יָרִים. הָרַחֲמָן הוּא יִתְפָּאַר בָּנוּ לְנֵצַח נְצָחִים. הָרַחֲמָן הוּא יְפַרְנְסֵנוּ בְּכָבוֹד וְלֹא בְּבִזּוּי, [בְּהֶתֵּר וְלֹא בְּאִסּוּר], בְּנַחַת וְלֹא בְצַעַר. הָרַחֲמָן הוּא יִתֵּן שָׁלוֹם בֵּינֵינוּ. הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה רְוָחָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. הָרַחֲמָן הוּא יַצְלִיחַ אֶת־דְּרָכֵינוּ. הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁבֹּר עֹל גָּלוּת מֵהֲרָה מֵעַל צַוָּארֵנוּ. הָרַחֲמָן הוּא יוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ. הָרַחֲמָן הוּא יְרַפְּאֵנוּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה [רְפוּאַת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאַת הַגּוּף]. הָרַחֲמָן הוּא יִפְתַּח לָנוּ אֶת־יָדוֹ הָרְחָבָה. הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ כָּל־אֶחָד וְאֶחָד מִמֶּנּוּ בְּשֵׁמוֹ הַגָּדוֹל, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב, בַּכֹּל, מִכֹּל, כֹּל, כֵּן יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ יַחַד בִּרְכָה שְׁלֵמָה, וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן.

הָרַחֲמָן הוּא יִפְרֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמוֹ.

בשבת:

הָרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ עוֹלָם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים.

בראש־חודש: הָרַחֲמָן הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.

בראש־השנה: הָרַחֲמָן הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.

בסוכות:

הָרַחֲמָן הוּא יְזַכֵּנוּ לֵישֵׁב בְּסֻכַּת עוֹרוֹ שֶׁל לִוְיָתָן. הָרַחֲמָן הוּא יַשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ שֶׁפַע קְדֻשָּׁה וְטָהֳרָה מִשִּׁבְעָה אֻשְׁפִּיזִין עִלָּאִין קַדִּישִׁין, זְכוּתָם תְּהֵא מָגֵן וְצִנָּה עָלֵינוּ. הָרַחֲמָן הוּא יָקִים לָנוּ אֶת־סֻכַּת דָּוִד הַנּוֹפֶלֶת.

במועדים:

הָרַחֲמָן הוּא יַגִּיעֵנוּ לְמוֹעֲדִים אֲחֵרִים הַבָּאִים לִקְרָאתֵנוּ לְשָׁלוֹם.

ליום־טוב: הָרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ יוֹם שֶׁכֻּלּוֹ טוֹב.

הָרַחֲמָן הוּא יִשַּׁע תּוֹדָתוֹ וְאַהֲבָתוֹ בְּלִבֵּנוּ, וְתִהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל פָּנֵינוּ לְבִלְתִּי נֶחֱטָא, וְיִהְיוּ כָּל־מַעֲשֵׂינוּ לְשֵׁם שָׁמָיִם.

ברכת האורח:

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־הַשֻּׁלְחָן הַזֶּה שֶׁאָכַלְנוּ עָלָיו, וִיסַדֵּר בּוֹ כָּל־מַעֲדַנֵּי עוֹלָם, וְיִהְיֶה כְּשֻׁלְחָנוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ עָלָיו הַשָּׁלוֹם, כָּל־רָעֵב מִמֶּנּוּ יֹאכַל, וְכָל־צָמֵא מִמֶּנּוּ יִשְׁתֶּה, וְאַל יֶחְסַר מִמֶּנּוּ כָּל־טוּב לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים. הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה וּבַעַל הַסְּעֻדָּה הַזֹּאת, הוּא וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר לוֹ, בְּבָנִים שֶׁיִּחְיוּ, וּבִנְכָסִים שֶׁיִּרְבּוּ, בָּרֵךְ יְיָ יאהדונהי חֵילוֹ וּפֹעַל יָדָיו תִּרְצֶה, וְיִהְיוּ נִכְסָיו וּנְכָסֵינוּ מְצֻלָחִים וּקְרוֹבִים לָעִיר, וְאַל יִזְדַּקֵּק לְפָנָיו וְלֹא לְפָנֵינוּ שׁוּם דְּבַר חֵטְא וְהֶרְהוּר עָוֹן. שָׂשׂ וְשָׂמֵחַ כָּל־הַיָּמִים בְּעֹשֶׁר וְכָבוֹד, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. לֹא יֵבוֹשׁ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְלֹא יִכָּלֵם לָעוֹלָם הַבָּא. אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

בסעודת המילה:

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה אֲבִי הַבֵּן, הוּא וְאִשְׁתּוֹ הַיּוֹלֶדֶת מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־הַיֶּלֶד הַנּוֹלָד, וּכְשֵׁם שֶׁזִּכָּהוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לַמִּילָה, כָּךְ יְזַכֵּהוּ לְכָנֻס לְתוֹרָה, וּלְחֻפָּה, וּלְמִצוֹת, וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים, וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן. הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־מַעֲלַת הַסַּנְדָּק וְהַמּוֹהֵל וּשְׁאָר הַמִּשְׁתַּדְּלִים בְּמִצְוָה, הֵם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם.

בסעודת החתן:

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־הֶחָתָן וְהַכַּלָּה בְּבָנִים זְכָרִים לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ. ויש מוסיפים: הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־כָּל־הַמְסֻבִּים בַּשֻּׁלְחָן הַזֶּה, וְיִתֵּן לָנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מִשְׁאֲלוֹת לִבֵּנוּ לְטוֹבָה.

הָרַחֲמָן הוּא יְחַיֵּינוּ וְיִזַּכֵּנוּ וְיָקָרְבֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְבִנְיַן בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. מַגְדִּיל (ביום שמתפללים מוסף, וכן במוצ״ש אומרים: מִגְדּוֹל) יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ, וְעֹשֶׂה־חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ – לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד־עוֹלָם. כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ, וְדֹרְשֵׁי יְיָ יהדונהי לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב. נַעַר הָיִיתִי גַּם־זָקַנְתִּי, וְלֹא־רָאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזָב, וְזַרְעוֹ מְבַקֶּשׁ־לָחֶם: כָּל־הַיּוֹם חוֹנֵן וּמַלְוֶה, וְזַרְעוֹ לִבְרָכָה: מַה־שֶּׁאָכַלְנוּ יִהְיֶה לְשָׂבְעָה, וּמַה שֶּׁשָּׁתִינוּ יִהְיֶה לִרְפוּאָה, וּמַה שֶּׁהוֹתַרְנוּ יִהְיֶה לִבְרָכָה, כְּדִכְתִיב וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם, וַיֹּאכְלוּ וַיּוֹתִירוּ כִּדְבַר יְיָ יהדונהי: בְּרוּכִים אַתֶּם לַייָ יהדונהי, עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּייָ יהדונהי, וְהָיָה יְיָ יהדונהי מִבְטָחוֹ: יְיָ יהדונהי עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְיָ יהדונהי יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַּשָּׁלוֹם: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא בְרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ, וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרוּ אָמֵן:

אם מברכים על הכוס אומרים:

כּוֹס־יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא, וּבְשֵׁם יְיָ יהדונהי אֶקְרָא: סַבְּרֵי מָרָנָן: וְעוֹנִים: לְחַיִּים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יהדונהי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן: